

er forudsat i en række bestemmelser, f. eks. § 11 om elevernes placering i skoleforløbet, herunder henvisning til specialundervisning og ikke mindst i forbindelse med afgørelsen om valg af fag og kurser. Endvidere kan nævnes § 12, stk. 1, hvorefter forældrene regelmæssigt skal underrettes om skolens syn på elevens udbytte af skolegangen.

Lovforslaget forudsætter desuden et udvidet samarbejde imellem skolens lærere, f. eks. ved tilrettelæggelsen af undervisningen efter § 4, stk. 5, lige som det foran nævnte samarbejde med forældrene må etableres i nær tilknytning til et indbyrdes samarbejde lærerne imellem.

De nævnte opgaver skønnes at indebære en *generel forøgelse af lærernes arbejdsindsats*. Opgaverne forudsættes i øvrigt fastlagt nærmere i en aftale med Danmarks Lærerforening i form af et tillæg til den gældende tjenestetidsaftale. Aftalen vil medføre en forøgelse af statens tilskud til private skoler, idet principperne i aftalen forventes at indgå i tilskudsgrundlaget for disse skoler.

Lovforslaget forudsætter, at der på 7.-10. klassetrin påhviler *klasselæreren* særlige opgaver med hensyn til samarbejde og rådgivning, f. eks. ved formidling af de i § 6 nævnte undervisningsemner, ligesom klasselæreren må forventes at skulle forestå en samlet orientering om valgtilbuddene, jfr. § 11, stk. 3, og i øvrigt varetage en konsultativ virksomhed over for de enkelte elever og deres forældre. Den nærmere ordning forudsættes ligeledes fastlagt i en aftale med Danmarks Lærerforening, lige som den vil indebære en forøgelse af statens tilskud til private skoler.

Lovforslaget indeholder bestemmelser om indførelse af en række valgfri fag på 8.-10. klassetrin (§ 9, stk. 1) og om fortsat undervisning på 7.-10. klassetrin i fag og emner, der er obligatoriske på tidligere klassetrin (§ 7 og § 9, stk. 2). Eleverne på disse klassetrin har mulighed for at forlade folkeskolen efter 7. eller 8. klasse for at gennemgå kurser på efterskole, ungdomskostskole m. v. (§ 33, stk. 2) eller efter 9. eller 10. klasse for at fortsætte deres uddannelse eller påbegynde en erhvervsmæssig beskæftigelse. Disse betydningsfulde afgørelser vedrørende valg af undervisningsemner, fortsat uddannelse eller overgang til erhvervsmæssig beskæftigelse må træffes i nært samarbejde med klasselæreren og de øvrige lærere, der imidlertid vil have behov for bistand fra særligt uddannede *vejledere* til varetagelse af denne rådgivningsvirksomhed.

Lovforslaget forudsætter som nævnt et udvidet samarbejde lærerne imellem på en række områder. En betydelig del af dette samarbejde må formodes at blive formidlet gennem *lærerrådsformanden*, der

allerede ifølge de gældende regler har fået tillagt betydningsfulde administrative opgaver, bl. a. deltagelse i skolens møder samt forberedelse og ledelse af lærerråds møderne. Såfremt denne funktion fortsat skal varetages på tilfredsstillende måde, må det anses for nødvendigt, at der ydes de pågældende vederlag herfor i form af reduktion i det pligtige undervisningstimetallet eller ved særskilt betaling.

De samlede merudgifter til varetagelse af de nævnte arbejdsopgaver anslås til 125 mill. kr. for de offentlige skolers vedkommende og 9 mill. kr. til de private skoler.

2. Lærernes videreuddannelse.

En del af lovforslagets bestemmelser vil først kunne gennemføres, når skolens lærere har opnået de fornødne kvalifikationer ved efter- eller videreuddannelse, der især vil være nødvendig inden for følgende områder:

- A. 8.-10. klassetrin. Metodisk-didaktisk videreuddannelse med henblik på individualiseret undervisning i sammenholdte klasser, omfattende fagene dansk, fremmedsprog, matematik og fysik/kemi.
- B. *Vejledning og rådgivning*, omfattende uddannelse af de under punkt 1 nævnte vejledere samt generel orientering af klasselærerne med henblik på uddannelses- og erhvervsorientering.
- C. *Nye fag og emner*, f. eks. samtidsorientering (§ 4), forbrugerorientering og miljøbeskyttelse (§ 6) samt datalære, psykologi, sociologi, økonomi og virksomhedslære (§ 9).
- D. *Faglig nyorientering* på grundlag af nye læseplaner, f. eks. i engelsk (4. klassetrin) og matematik (mængdelære m. v.).

Efteruddannelsen vil for størstedelens vedkommende blive forestået af Danmarks Lærerhøjskole og dens provinsafdelinger, men ministeriet vil optage kontakt med seminarierne med henblik på eventuelt at inddrage disse i en del af videreuddannelsen. Det er endvidere hensigten at optage forhandlinger med Danmarks Radio med henblik på at lade en del af videreuddannelsen ske gennem radio-/TV.

Merudgifterne til videreuddannelse skønnes at andrage ca. 30 mill. kr. årligt i finansårene 1974-75, 1975-76 og 1976-77, men forventes derefter at falde væsentligt.

3. Centralt støttet forsøgs- og udviklingsarbejde.

Lovforslaget indeholder (i § 18) en bestemmelse om forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde. Udgifterne hertil skønnes at andrage 10 mill.